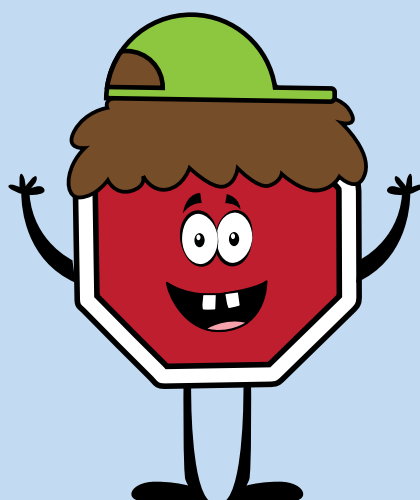

תלמידי כיתות ה'ו'
תכנית חינוכית לבטיחות בדרכים

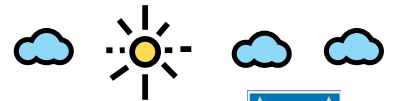
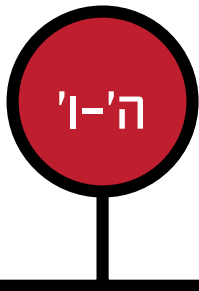

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח

אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הדרכים בישראל

© כל הזכויות שמורות לעמותת "אור ירוק"

הסבר על חוברת "דרכים"

חוברת "דרכים" הינה חוברת פעילויות המיועדת לכלל תלמידי בית הספר היסודי. לכל שכבת גיל פעילות שונה המותאמת לגיל הילדים ולנושאי החינוך לזהירות ובטיחות בדרכים בחיי היום יום שלהם.

החוברת עוסקת בנושאים הבאים:

- הליכה בטוחה
- חצייה בטוחה
- רכיבה בטוחה
- בטיחות ברכב המשפחתי

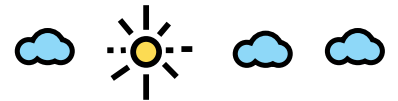
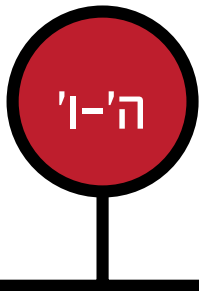
חוברת זו הינה בסיס לשיח ופעילות עם הילדים בהתאם לשכבות הגיל השונות. לכל יחידת פעילות מצורפים עזרים שונים המלווים את הפעילות - לשימושך. הפעילויות מצריכות הכנה מראש ולכן יש להיערך בהתאם. את הפעילות ניתן להעביר בכיתה או בחצר בית הספר.

למידע נוסף בתחום הבטיחות בדרכים ניתן להיכנס לאתר עמותת אור ירוק: www.oryarok.org.il
אתר אגף זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח, משרד החינוך: <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/UNITS/Zahav>
אתר הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים: www.rsa.gov.il
אתר בטרם, ארגון בטרם לבטיחות ילדים: <http://www.beterem.org.il/search/searchplace.aspx?s=roads>

תודות

יועצת פדגוגית, אגף זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח נירה עדן
פיתוח תוכן סיון מלניק יניב
עיצוב גרפי איילת משיח
עורכת לשונית צביה קנל
צוות חינוך וקהילה עמותת אור ירוק לי טופח-טל, שי טל, רז אביטן כץ, ליאת אבישר ומיה שהם

דבר מנכ"ל עמותת אור ירוק

שלום וברכה,

ילדים ישראלים רבים נפגעים ואף נהרגים בתאונות דרכים שיכולות היו להימנע. למעשה, ישראל היא המדינה המובילה את המדינות המפותחות בשיעור הילדים ההרוגים.

המצב הזה הוא כתם על מצחנו והוא מחייב אותנו להירתם למאבק לאומי-אזרחי, בקטל בדרכים בכלל ובהיפגעות הילדים בפרט.

בחרתם לא לעמוד מנגד ולהירתם למאבק בתאונות. בשמי ובשם שאר עובדי ומתנדבי אור ירוק, אני מבקש להביע את הערכתי העמוקה להתנדבותכם ולהודות לכם עליה.

חוברת זו נועדה לסייע לכם להנחיל לתלמידי בתי הספר היסודיים תרבות דרך זהירה ואחראית, ולהטמיע בהם מסרים חשובים אלו כבר מגיל צעיר.

המחקרים הרבים שנערכו בנושא מצביעים על יעילות גבוהה של הטמעת מסרי בטיחות בדרכים בגילאים צעירים, כך שגם אם לעתים נראה אחרת, עמלנו אינו לשווא.

אני מאמין בכם ובבחירתכם ואין בלבי ספק שבידיכם לחולל שינוי משמעותי וחשוב בהתנהגותם של הילדים בדרכים ובכך להציל חיים.

עוד יבואו על הברכה, כל מי שעסקו בעריכת חוברת זו. אני שב ומאחל לכולם פעילות ברוכה ומוצלחת.

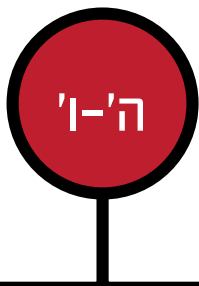
שכרנו יבוא בדמות הילדים שימנעו עצמם מסכנות בעקבות המסרים שהטמענו בהם, והוא לא יסולא בפז.

בהצלחה רבה

ארז קיטה

מנכ"ל עמותת אור ירוק

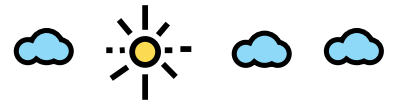

תוכן עניינים

עמודים	שם יחידה	מספר יחידה
92-93	פתיחת שנה	1
94-97	התנהגות בטוחה בדרך	2
98-100	זהירות בהליכה	3
101	הליכה בטוחה	4
102	נראות	5
103-104	חצייה בטוחה	6
105-106	זהירות בנסיעה	7
107-108	נסיעה בטוחה	8
109-112	תמרורים	9
113-114	זהירות ברכיבה	10
115-116	רכיבה בטוחה	11
117	תעביר את זה הלאה	12
118-120	חזרה על החומר	13
121-123	סיכום ופרידה	14

פתיחת שנה

מטרות מרכזיות:

- היכרות עם הנושא: בטיחות בדרכים
- חזרה על מושגים מרכזיים

מסרים מרכזיים:

- בטיחות בדרכים מצילה חיים
- השנה נעסוק בארבעה נושאים מרכזיים: הליכה בטוחה, חצייה בטוחה, רכיבה בטוחה ונסיעה בטוחה

מהלך הפעילות:

1. נציג את נושא הפעילות: בטיחות בדרכים.
2. נערוך את החידון "מלך הטריטוריה" באמצעותו נבחן מה התלמידים זוכרים. ניתן לכל תלמיד את השאלון והוא יצטרך לענות על השאלות. לאחר מכן נעבור על כל השאלות בכיתה.

◀ **הערה:** חשוב לסמן לנו באילו שאלות התקשתה הכיתה ואלה יהיו הנושאים שנדגיש במיוחד

נכון לא נכון - 20 שאלות ב- 5 דקות!

1. חובה לחגור חגורת בטיחות רק בישיבה בקדמת הרכב **[לא נכון]**
2. מרכיבים חבר על האופניים רק מקדימה **[לא נכון]**
3. ילד עד גיל 6 יכול לחצות לבד את הכביש **[לא נכון]**
4. בכל רכיבה על אופניים יש לחבוש קסדה המתאימה להיקף הראש וצמודה אליו באמצעות רצועות סנטר **[נכון]**
5. לילדים עד גיל 9 יש מבנה פיזי המקשה עליהם לראות ולהיראות והדבר מגדיל את פגיעותם **[נכון]**
6. חגורת בטיחות מצילה חיים! **[נכון]**
7. בכל נסיעה מתחילתה ועד סופה, על כל יושבי הרכב להיות חגורים בחגורות הבטיחות **[נכון]**
8. לא נוסעים לפני שכולם חגורים - גם מאחור וגם מלפנים **[נכון]**
9. אין להסיע נוסעים שמספרם עולה על מספר חגורות הבטיחות ברכב **[נכון]**
10. ילדים עד גיל שמונה צריכים להיות רתומים במושב בטיחות מיוחדים בהתאם לגיל, למשקל ולגובה **[נכון]**
11. ילד עד גיל שנה צריך לשבת במושב בטיחות המיועד לתינוקות (סל קל) או במושב בטיחות משולב, כשפניו נגד כיוון הנסיעה **[נכון]**
12. על כל נוסע ברכב חוץ מהנהג נאסר להסיח את דעתו של הנהג מהכביש ולא להטרידו **[נכון]**
13. המקומות הבטוחים ביותר לחצייה הם גשר או מנהרה **[נכון]**
14. בשעות החשכה יש להעדיף ללכת במקומות מוארים, ללבוש בגדים בהירים ולענוד מחזירי אור **[נכון]**
15. עדיף ללבוש צבעים כהים בדרכים בשעות הלילה **[לא נכון]**
16. אם אין לרוכב קסדה, לפחות יחליף אותה בכובע **[לא נכון]**
17. על כל רוכבי האופניים, בכל הגילאים, לנסוע על הכביש כדי לא להפריע להורים ולעגלות שעל המדרכות **[לא נכון]**
18. אין חובת בלמים באופניים כי אפשר לבלום בעזרת הרגליים **[לא נכון]**
19. הגובה הנכון והבטוח של מושב האופניים הוא כשכל סוליית הנעל נוגעת ברצפה והברכיים כפופות **[לא נכון]**
20. לנסוע שיורד מהרכב עדיף לרדת מהדלת שקרובה אליו ללא התחשבות בצד הכביש **[לא נכון]**
21. באוטובוסים בהם יש חגורות בטיחות לנסועים - חובה לחגור! **[נכון]**
22. לאחר ירידה מאוטובוס, יש לעקוף אותו מלפנים ולחצות בזריזות את הכביש לפני שהאוטובוס יצא מהתחנה **[לא נכון]**

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים

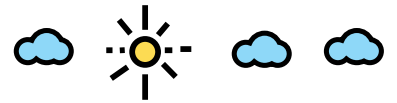
נכון לא נכון

20 שאלות ב- 5 דקות!

1. חובה לחגור חגורת בטיחות רק בישיבה בקדמת הרכב	☐	☐
2. מרכיבים חבר על האופניים רק מקדימה	☐	☐
3. ילד עד גיל 6 יכול לחצות לבד את הכביש	☐	☐
4. בכל רכיבה על אופניים יש לחבוש קסדה המתאימה להיקף הראש וצמודה אליו באמצעות רצועות סנטר	☐	☐
5. לילדים עד גיל 9 יש מבנה פיזי המקשה עליהם לראות ולהיראות והדבר מגדיל את פגיעותם	☐	☐
6. חגורת בטיחות מצילה חיים!	☐	☐
7. בכל נסיעה מתחילתה ועד סופה, על כל יושבי הרכב להיות חגורים בחגורות הבטיחות	☐	☐
8. לא נוסעים לפני שכולם חגורים - גם מאחור וגם מלפנים	☐	☐
9. אין להסיע נוסעים שמספרם עולה על מספר חגורות הבטיחות ברכב	☐	☐
10. ילדים עד גיל שמונה צריכים להיות רתומים במושבי בטיחות מיוחדים בהתאם לגיל, למשקל ולגובה	☐	☐
11. ילד עד גיל שנה צריך לשבת במושב בטיחות המיועד לתינוקות (סל קל) או במושב בטיחות משולב, כשפניו נגד כיוון הנסיעה	☐	☐
12. על כל נוסע ברכב חוץ מהנהג נאסר להסיח את דעתו של הנהג מהכביש ולא להטרידו	☐	☐
13. המקומות הבטוחים ביותר לחצייה הם גשר או מנהרה	☐	☐
14. בשעות החשכה יש להעדיף ללכת במקומות מוארים, ללבוש בגדים בהירים ולענוד מחזירי אור	☐	☐
15. עדיף ללבוש צבעים כהים בדרכים בשעות הלילה	☐	☐
16. אם אין לרוכב קסדה, לפחות יחליף אותה בכובע	☐	☐
17. על כל רוכבי האופניים, בכל הגילאים, לנסוע על הכביש כדי לא להפריע להורים ולעגלות שעל המדרכות	☐	☐
18. אין חובת בלמים באופניים כי אפשר לבלום בעזרת הרגליים	☐	☐
19. הגובה הנכון והבטוח של מושב האופניים הוא כשכל סוליית הנעל נוגעת ברצפה והברכיים כפופות	☐	☐
20. לנסוע שיורד מהרכב עדיף לרדת מהדלת שקרובה אליו ללא התחשבות בצד הכביש	☐	☐
21. באוטובוסים בהם יש חגורות בטיחות לנסעים - חובה לחגור!	☐	☐
22. לאחר ירידה מאוטובוס, יש לעקוף אותו מלפנים ולחצות בזריזות את הכביש לפני שהאוטובוס יצא מהתחנה	☐	☐

התנהגות בטוחה בדרך

מטרות מרכזיות:

- פיתוח כלים לחשיבה בטוחה

מסרים מרכזיים:

- תמיד צריך לחשוב מראש על "מה יכול לקרות" בכל מצב
- בחיים אנו עומדים במצבים בהם אנו חייבים לבחור בדרך הנכונה ביותר. בדרכים המצב זהה. אם נעצור, נחשוב וננתח את האפשרויות העומדות בפנינו בכל מצב, גדלים הסיכויים שנבחר בדרך הבטוחה, ובכך נציל את חיינו
- חשיבה בטוחה מצילה חיים

מהלך הפעילות:

1. נציג את נושא הפעילות:

מהי חשיבה בטוחה? תמיד נחשוב: מה עלול לקרות? ננסה לחשוב כמה צעדים קדימה בכל מצב כדי למנוע מקרה של פגיעה.

2. נשאל את התלמידים האם זכור להם אירוע בדרכים בו הם התלבטו. לדוגמא: בחציית כביש, ברכיבה על אופניים, בנסיעה ברכב או כל מקרה אחר. ננסה לנתח איתם את המקרה בצורה של תרשים זרימה.

3. תרגול תרחישים:

נחלק את הכיתה לקבוצות.

כל קבוצה מקבלת "כרטיסיית תרחיש". בכל כרטיסיה מופיע:

א. הסיפור

ב. מקום לכתיבת האפשרויות העומדות בפני הדמות בסיפור

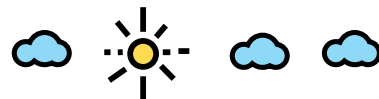
ג. מקום לציור תרשים זרימה של הבחירה ולאיזה תרחיש היא יכולה להוביל

4. נבקש נציג מכל קבוצה שיציג את התרחיש של קבוצתו ואת הבחירה שלהם. נשאל את הקבוצה אם מישהו היה בוחר משהו אחר ולמה?

5. ניתן להוסיף תרחישים נוספים במידת הצורך.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים

אור ירוק
העמותה לתאבק בתאונות הרכבים בישראל

כרטיסיית תרחיש - קבוצה 1

המקרה: קבעתם עם החברים שלכם לרכוב על אופניים אחר הצהריים ואתם לא מוצאים את הקסדה שלכם בשום מקום.

מהן האפשרויות שעומדות בפניכם? (רשמו לפחות 4 אפשרויות)
רשמו בכל אפשרות האם התרחיש בטיחותי או לא והסבירו.
בסוף, בחרו את האפשרות הטובה ביותר לדעתכם.

מה האפשרות העומדת בפנינו	האם התרחיש בטיחותי או לא? הסבר
דוגמא: אקח את הקסדה של אחי הגדול	דוגמא: כן, רק אם אתאים את הקסדה לראשי

אור ירוק
העמותה לתאבק בתאונות הרכבים בישראל

כרטיסיית תרחיש - קבוצה 2

המקרה: אתם יוצאים באיחור מהבית לחוג שממוקם ממש מעבר לכביש, אבל כדי לחצות אתם צריכים ללכת עד למעבר החצייה שנמצא בקצה השני של הרחוב.

מהן האפשרויות שעומדות בפניכם? (רשמו לפחות 4 אפשרויות)
רשמו בכל אפשרות האם התרחיש בטיחותי או לא והסבירו.
בסוף, בחרו את האפשרות הטובה ביותר לדעתכם.

מה האפשרות העומדת בפנינו	האם התרחיש בטיחותי או לא? הסבר

אור ירוק
העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

כרטיסיית תרחיש - קבוצה 3

המקרה: אמא שלכם באה לאסוף אתכם, את חברכם ושני אחיו הצעירים, מהחוג. מספר כולכם יגיע ל- ארבעה וזה מצב שמאלץ מישהו מכם לשבת ליד הנהג.

מהן האפשרויות שעומדות בפניכם? (רשמו לפחות 4 אפשרויות)
 רשמו בכל אפשרות האם התרחיש בטיחותי או לא והסבירו.
 בסוף, בחרו את האפשרות הטובה ביותר לדעתכם.

האם התרחיש בטיחותי או לא? הסבר	מה האפשרות העומדת בפנינו

אור ירוק
העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

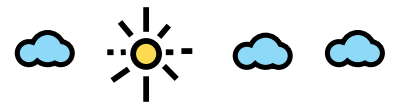
כרטיסיית תרחיש - קבוצה 4

המקרה: במהלך רכיבה על אופניים קיבלתם הודעת וואטסאפ בטלפון.

מהן האפשרויות שעומדות בפניכם? (רשמו לפחות 4 אפשרויות)
 רשמו בכל אפשרות האם התרחיש בטיחותי או לא והסבירו.
 בסוף, בחרו את האפשרות הטובה ביותר לדעתכם.

האם התרחיש בטיחותי או לא? הסבר	מה האפשרות העומדת בפנינו

אור ירוק
העמותה לנאבק בתאונות הרכבים בישראל

כרטיסיית תרחיש - קבוצה 5

המקרה: מתחת לבית שלכם יש חניון ענק ששייך למרכז קניות. החניון מהווה באותו יום מקום מושלם למשחק כדורגל עם חברים.

מהן האפשרויות שעומדות בפניכם? (רשמו לפחות 4 אפשרויות)
 רשמו בכל אפשרות האם התרחיש בטיחותי או לא והסבירו.
 בסוף, בחרו את האפשרות הטובה ביותר לדעתכם.

מה האפשרות העומדת בפנינו	האם התרחיש בטיחותי או לא? הסבר

אור ירוק
העמותה לנאבק בתאונות הרכבים בישראל

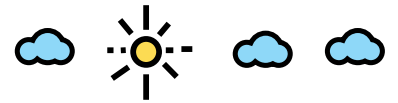
כרטיסיית תרחיש - קבוצה 6

המקרה: אתם חוזרים אחר הצהריים מחבר שגר בקצה השכונה. השעה כבר מאוחרת ובחוץ חשוך. אמכם ביקשה שתגיעו מהר הביתה לארוחת הערב. קיימת דרך קיצור שמחברת בין הבתים שלכם, אך ללא מדרכה...

מהן האפשרויות שעומדות בפניכם? (רשמו לפחות 4 אפשרויות)
 רשמו בכל אפשרות האם התרחיש בטיחותי או לא והסבירו.
 בסוף, בחרו את האפשרות הטובה ביותר לדעתכם.

מה האפשרות העומדת בפנינו	האם התרחיש בטיחותי או לא? הסבר

זהירות בהליכה

מטרות מרכזיות:

- חשיפה לסכנות הטמונות בהליכה בדרכים
- היכרות עם המונח "נראות"

מסרים מרכזיים:

- אחת הסיבות להיפגעות בכבישים היא הקושי של הנהגים להבחין בהולכי הרגל. קושי זה נגרם מגורמים רבים הקשורים גם בנהג וגם בהולך הרגל ילדים אינם בולטים בכביש. הקושי גובר בחושך, בחורף, במעבר בין רכבים חונים ובמקומות עמוסים כמו כן, הסכנה גדולה כשהילדים רצים במהירות לכביש והנהגים מתקשים לבלום בזמן נראות מצילה חיים!
- יש להקפיד על ריכוז מירבי בעת חציית כביש ולהימנע מהיסח דעת כמו טלפון נייד או אוזניות.

מהלך הפעילות:

1. נציג את נושא הפעילות: סכנות בהתנהלות הולכי הרגל.
2. נחלק לתלמידים דף נתונים שבו שאלות לעבודה עצמית.
3. נבקש מהתלמידים לשתף עם כולם את המסקנות שלהם וביחד נכתוב על הלוח את כל הסכנות הקיימות להולכי רגל בכבישים ולמה הן יכולות להוביל. הנתונים מובאים מתוך "היפגעות הולכי רגל בישראל - תמונת מצב וגורמי סיכון להיפגעות

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים. בשיעור הבא נדבר על כל הפתרונות שימנעו כמה שיותר את הפגיעות בכבישים.

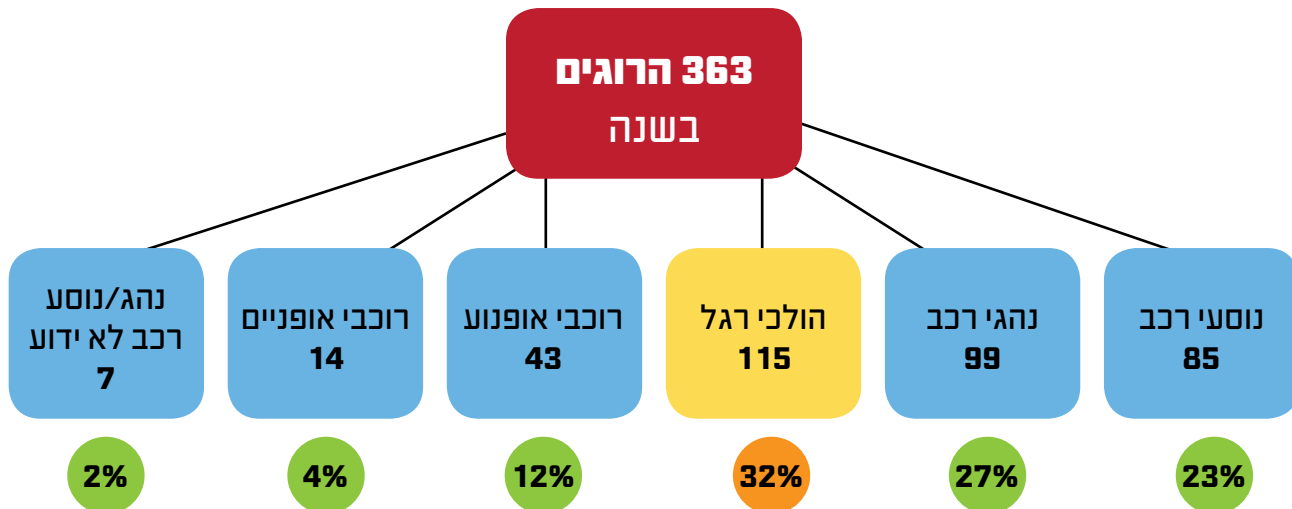

היפגעות הולכי רגל בדרכים

הסתכלו על הנתונים וענו על השאלות הבאות:

התפלגות הרוגים בתאונות דרכים במוצע בשנה לפי סוג הנפגע

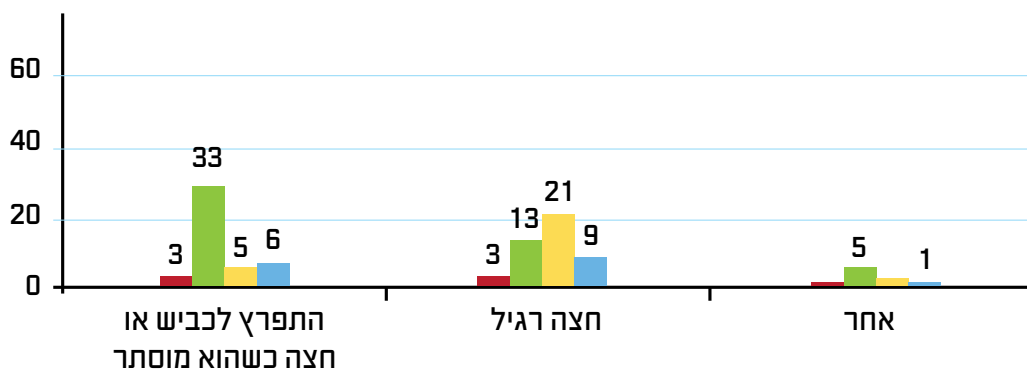

שאלה: כמה הרוגים בתאונות דרכים יש בשנה במוצע?

שאלה: לפי התרשים, מי הם משתמשי הדרך שנפגעים הכי הרבה?

הולכי רגל הרוגים בתאונות דרכים בתחום העירוני לפי מקום ואופן חצייה באחוזים

- לא במעבר חציה ליד צומת
- במעבר חציה בלי רמזור
- לא במעבר חציה לא ליד צומת
- במעבר חציה עם רמזור

שאלה: הסתכל בגרף, מנהי את הסיבות העיקריות להיפגעות הולכי רגל בתחום העירוני? אנא פרטי/י מדוע

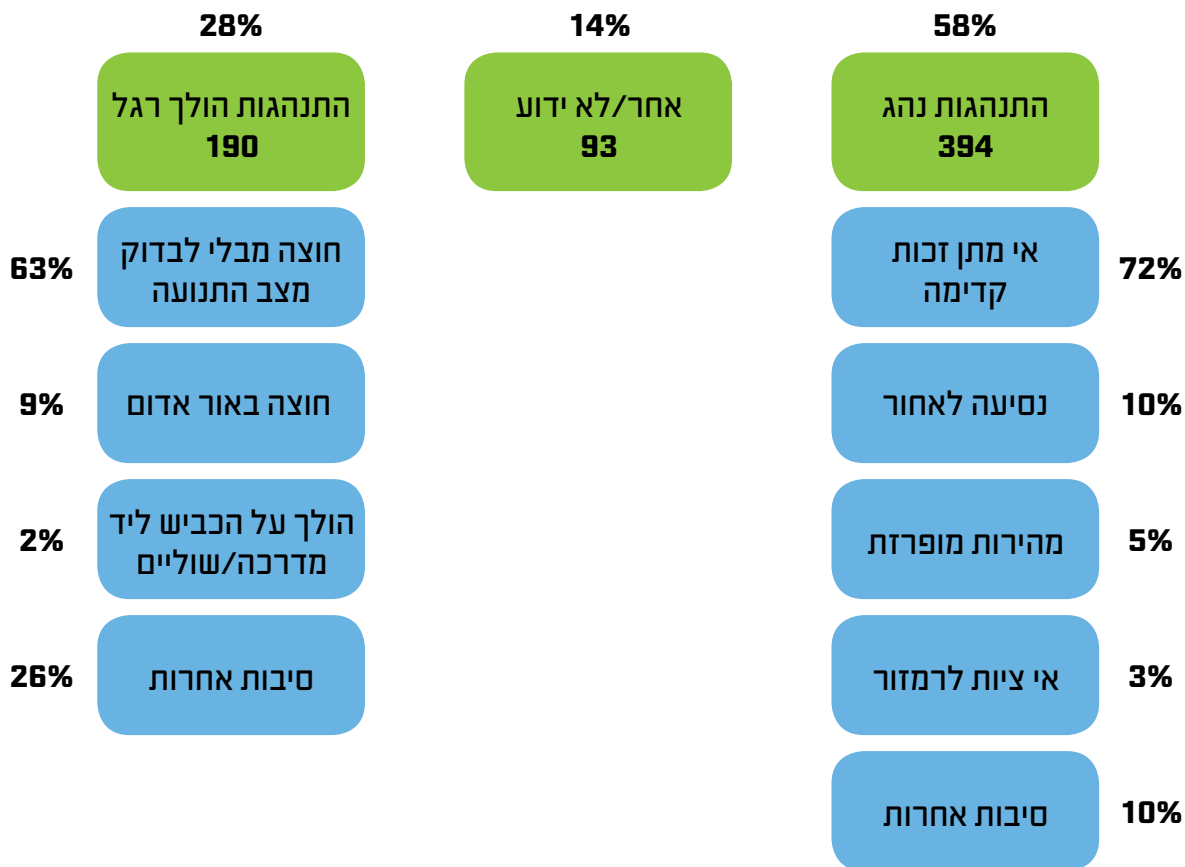

היפגעות הולכי רגל בדרכים

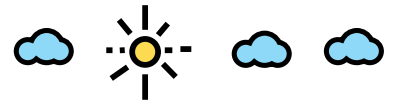
הסתכלו על הנתונים וענו על השאלות הבאות:

**677 תאונות קטלניות + קשות
מסוג פגיעה בהולך רגל**

שאלה: שימו לב לסיבות לתאונות קטלניות - האם ניתן לקבוע באופן גורף מי אחראי לפגיעות? מה הגורם להתנהגות הולכי הרגל שהביא לפגיעה בהם?

הליכה בטוחה

מטרות מרכזיות:

- חזרה על כללי ההליכה הבטוחה
- הפצת המסר שנראות מצילה חיים

מסרים מרכזיים:

- הליכה במסלול בטוח מצילה חיים
- נראות מצילה חיים!

מהלך הפעילות:

1. נחזור על המסקנות מהפעילות הקודמת: הולכי רגל נמצאים בסיכון גבוה ביותר בנושא תאונות הדרכים, והאחריות לתאונות אלה היא גם של הנהגים וגם של הולכי הרגל. על מנת לצמצם את מספר הנפגעים, ראוי להתנהג בצורה אחראית בדרכים ובעיקר לדאוג לנראות!

2. המסלול הבטוח שלי: נדפוס מראש לכל תלמיד (מהאינטרנט או מספר מפות) מפה של השכונה ועל כל מפה על התלמיד לסמן:

הבית שלו: **בצבע כחול**

המקומות המרכזיים אליהם הוא מגיע במהלך השבוע (ביה"ס, חברים, חוגים, מכולת וכו'...): **בצבע כתום**

נקודת תורפה בחציית הכביש: אין מעבר חצייה, כביש סואן במיוחד או מכשול כלשהו שצריך לעבור:

בצבע אדום

סימון המסלולים הבטוחים שבהם הכי בטוח ללכת: **בצבע ירוק**

3. נסביר לתלמידים כי הם כבר גדולים, אך בבית הספר יש ילדים קטנים שאינם מיומנים מספיק בכללי הבטיחות ונקודות התורפה ולנו יש אחריות חברית, סביבתית וקהילתית. לכן נעביר להם את המסרים! נחלק את הכיתה לצוותים על כל צוות להכין כרזה הקשורה בחשיבותן של הנראות וההליכה במסלול בטוח, ולקשט אותה. לדוגמא:

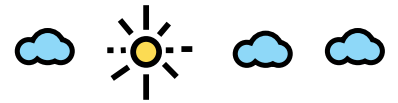
בוא נראה אותך!

לך על בטוח!

נראות מונעת אסון!

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים

נראות

מטרות מרכזיות:

• היכרות עם כלים ושיטות להגדלת הנראות בדרכים

מסרים מרכזיים:

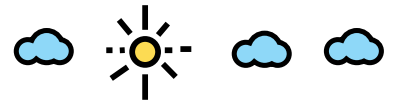
• נראות מצילה חיים!
• דרכים להגברת הנראות: בגדים בהירים בחושך, מחזירי אור, אפוד זוהר, חצייה במקום "חשוף" וללא מפגעי נראות

מהלך הפעילות:

1. נקים באחד מחדרי בית הספר "חדר חושך": יש להחשיך את החלונות ובילונות שחורים או בריסטולים כהים. יש לדאוג בצורה מוקפדת לבטיחות הילדים ולפנות את החדר מחפצים מסוכנים. יש לפזר בחדר חפצים הזוהרים בחושך (למשל: פנס, מחזיר אור, אפוד זוהר)
2. נסביר לתלמידים שהיום יעברו את הפעילות בחדר החושך ולא בכיתה. על התלמידים להקפיד על כניסה שקטה לחדר החושך.
3. התלמידים ייכנסו לחדר החושך בעזרתו של מדריך שיבקש מהם לשבת. לאחר מכן, יכבה המדריך את האור ויבקש מהם לשמור על שקט מוחלט והקשבה להנחיות.
4. עם כיבוי האורות יאירו ויזהרו החפצים השונים בחדר. נפנה את תשומת הלב של התלמידים לחפצים השונים ולעובדה שהם מאירים בחשיכה ותורמים לנראות שלנו.
5. נדגים את החשיבות של לבישת בגדים בהירים ונפנה את תשומת לב התלמידים לעובדה שחולצה לבנה בולטת הרבה יותר ונראית לעין מאשר חולצה שחורה.
6. **משחק המסירות:** נשחק עם התלמידים משחק קצר של מסירות ונדגים להם בעזרת הכדור עד כמה קשה לראות ולהתמצא בחשיכה ונקביל את זה לנראות בכביש. לאחר מכן ישחקו עם המדריך בכדור שהודבקו עליו מחזירי אור או פסים זוהרים. המשחק יגרום להם להבין עד כמה מחזירי האור מסייעים ותורמים לנראות.

סיכום: נחזור לכיתה עם התלמידים ונדגיש שוב את החשיבות בזהירות יתרה בעת החשיכה בייחוד בתקופת החורף, ומה ניתן לעשות על מנת להקל על הנראות שלנו בכבישים.

חצייה בטוחה

מטרות מרכזיות:

- התנסות בחציית כביש
- חזרה על הכללים לחצייה בטוחה

מסרים מרכזיים:

- כעת שאנו מעל גיל - 9 מותר לנו לחצות כביש לבד
- עם האפשרות מגיעה גם אחריות גדולה! עלינו להכיר היטב את כל הכללים, להוציאם לפועל ואף להושיט עזרה לילדים צעירים מאיתנו
- יש להסתכל לכל הכיוונים לפני החצייה, ורק לאחר שוודאנו שהכביש פנוי, עלינו לחצות אותו בזריזות כשאנו ממשיכים להסתכל לצדדים

מהלך הפעילות:

1. נציג את נושא הפעילות: חצייה בטוחה ונשאל: מה הקשר בין הגיל שלכם לחצייה בטוחה? נענה ונסביר לכולם - שכעת הם עברו את גיל 9 ומותר להם לחצות את הכביש לבד.

נשאל:

מהן ההשלכות של חציית הכביש לבד? האם פרוש הדבר שמותר לנו הכל? בוודאי שלא! עם האפשרות מגיעה אחריות גדולה!

2. נכתוב את המילה **אחריות** על הלוח. נתבונן במילה וננסה להבין מספר משמעויות שמסתרות בה:

• המילה אחריות מתחילה באות א' ומסתיימת באות ת'. האחריות שלנו בחציית כביש לבד היא אך ורק שלנו מתחילתה ועד סופה. לא ניתן להסיר אותה או להעביר אותה למישהו אחר. לכן עלינו להיות מודעים לכל הכללים והשלבים של הפעולה לפני שיוצאים לבצעה.

• המילה אח: אם יש לנו אחים קטנים, נפרוס עליהם את אחריותנו בעת חציית הכביש.

• המילה אחר: אם אנו נתקלים במישהו שזקוק לעזרה בחצייה - איש מבוגר או ילד קטן, נושיט לו עזרה.

• המילה אחרי: עכשיו בהיותנו גדולים, אנחנו צריכים לשמש דוגמא אישית, ולהיזהר מאד כשאנו חוצים כביש.

הדוגמא האישית תבוא במיוחד לידי ביטוי בנוכחות משמרות הבטיחות!!

• המילה אחריו: עם ההתבגרות רצוי לעיתים לבקש עזרה. אם הכביש סואן או אין מעבר חצייה או שחשוך בחוץ, מומלץ מאד להיעזר במבוגרים.

• ולבסוף - אחריות! מילה שטמונות בה הרבה משמעויות.

3. נבקש מאחד התלמידים להזכיר לכיתה מהם השלבים הנכונים בחציית הכביש.

4. נצא לכביש לתרגל חצייה בטוחה הלכה למעשה. נצא בצורה מסודרת מהכיתה לכון מעבר החצייה הקרוב לבית

הספר ונתרגל חצייה בטוחה. כל תלמיד יזכה לחצות לבד את הכביש ויקבל משוב במהלך החצייה. חשוב לחזור ולשנן שוב ושוב את הכללים.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים

כללים לחציית כביש

בוחרים

את המקום הבטוח ביותר לחצייה

1

עוצרים

צעד או שניים לפני שפת המדרכה

2

מביטים

לכל הכיוונים

3

מקשיבים

לקולות התנועה

4

אם הכביש פנוי...

חוצים

בקו ישר ובהליכה מהירה

5

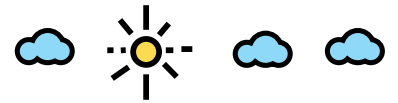

ממשיכים להסתכל

לצדדים בזמן החצייה

6

זהירות בנסיעה

מטרות מרכזיות:

- היכרות עם הסכנות הטמונות בנסיעה ברכב
- הבנת הבעיה בהסחת הדעת בזמן נהיגה

מסרים מרכזיים:

- נהיגה היא פעולה הדורשת ריכוז ואסור להסיח את דעתו של הנהג
- חגירת חגורת בטיחות ושמירה על שקט בעת נסיעה תעזור לנהג לשמור על ריכוז

מהלך הפעילות:

1. נציג בפני התלמידים את נושא היחידה: סכנות בנסיעה.

2. **תרגיל בהסחות דעת:** תרגיל הגורילות. https://www.youtube.com/watch?v=IGQmdoK_ZfY

נקרין את סרטון הגורילות. על הכיתה לספור, כמה פעמים השחקניות בחולצה הלבנה מוסרות את הכדור זו לזו. במהלך הסרטון התלמידים יפספסו את כניסת הגורילה, את השחקנית בחולצה השחורה שעוזבת ואת שינוי הצבע בוילון שברקע.

נשאל: מה הקשר בין הסרטון הזה לבין נסיעה ברכב?

נסביר לתלמידים: כאשר אנו מרוכזים בדבר מסויים, קשה לנו להבחין בכל הפרטים האחרים. כך גם בנהיגה. אם ההורים שלנו לא מרוכזים בנהיגה הם יכולים לפספס סכנות שמופיעות בדרך ולעשות חלילה תאונה. לכן, עלינו לשמור על כללי הבטיחות בעת נסיעה ברכב ולא להסיח את דעתם מהנהיגה.

3. **סרטוני התנהגות לא בטיחותית בעת הנסיעה ברכב.**

נחלק לתלמידים דף עבודה ונקרין סרטונים. בתום כל סרטון על התלמידים לענות על שתי שאלות שבדף העבודה:

1. מהי הסכנה המתוארת בסרטון?

2. מה יכול לקרות?

הסרטונים:

א. היסחי דעת בנהיגה https://www.youtube.com/watch?v=5qmqjkb_Wc8

ב. רבים ומתווכחים בנסיעה <https://www.youtube.com/watch?v=XK4866-nRtU>

ג. חגורת בטיחות <https://www.youtube.com/watch?v=xACCg9v7wy0>

4. נעבור על דפי העבודה עם התלמידים. נבקש מתנדבים שישתפו את כולם במה שכתבו. על כל מקרה נשאל אם יש מישהו שרוצה לספר ולתת דוגמא אישית שקרתה לו ולמשפחתו בעת הנסיעה ברכב.

הכי חשוב לשאול בסוף: האם אנחנו יכולים לשנות את המצב?

התשובה היא כמובן: כן!

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים ונאמר שבפעילות הבאה נלמד על הפתרונות שיש לכל הסכנות וכיצד ניתן למנוע אותן.

סרטוני התנהגות לא בטיחותית בעת הנסיעה ברכב

סרטון מספר 1

מהי הסכנה המתוארת בסרטון?

מה יכול לקרות?

סרטון מספר 2

מהי הסכנה המתוארת בסרטון?

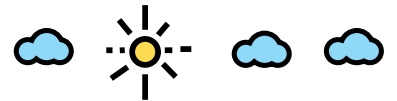
מה יכול לקרות?

סרטון מספר 3

מהי הסכנה המתוארת בסרטון?

מה יכול לקרות?

נסיעה בטוחה

מטרות מרכזיות:

- חזרה על הסכנות בנסיעה ברכב
- לימוד הכללים של נסיעה בטוחה ברכב

מסרים מרכזיים:

- שקט פנימי מסייע לנהיגה בטוחה של הנהג ושל הנוסעים ברכב
- חגורת בטיחות מצילה חיים
- כל נוסע חייב לשבת על הכיסא המתאים לו
- אין להושיב מספר אנשים שעולה על המספר המותר ברכב
- אין להסיח את דעתו של הנהג
- אין לגעת בטלפון הנייד בזמן הנסיעה

מהלך הפעילות:

1. נציג את נושא הפעילות: נסיעה בטוחה כהמשך לנושא הסכנות שלמדנו בשיעור הקודם. המדריך יצייר על הלוח שמש שבכותרתה כתוב: "נסיעה בטוחה". הילדים יצטרכו לכתוב בתוכה כל מה שעולה במחשבתם בנושא נסיעה בטוחה.

2. נשלים את השמש ונדגיש את הכללים השונים בתחום הנסיעה הבטוחה.

3. נשחק שני משחקי "שקט פנימי": מטרת המשחק היא ללמד את התלמידים שהתנהגות שקטה בנסיעה היא אחד האמצעים למניעת הסחות דעת ולשמירה על הבטיחות. השקט צריך לבוא מאיתנו, ואסור שהנהג יצטרך לבקש אותו, לדרוש אותו או אפילו לכעוס על מנת להשיגו. עצם הבקשה לשקט במהלך הנהיגה מהווה הסחת דעת.

א. משחק ראשון: סופרים בקבוצה

הוראות: המטרה היא שהקבוצה תספור בסדר עולה כאשר קובעים רק מי הראשון שמתחיל לספור. כל תלמיד אומר מספר אחד ואסור לתכנן מראש את הסדר מי אומר מתי. על כל התלמידים להשתתף במשחק. המשחק מסתיים רק לאחר שכל אחד אמר מספר, ואסור לתלמידים לומר את המספרים באותו הזמן. רק תלמיד אחד חייב להישמע כל פעם. המשחק יתחיל עם תלמיד שיאמר את המספר: 1 ואז על הקבוצה להמשיך.

למה התלמידים לא מצליחים? כי הם אינם רגועים ואינם מקשיבים ולכן הם מתפרצים וצועקים.

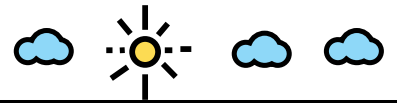
ננסה כמה סיבובים... לאחר שלא הצליחו כמה פעמים נשאל: "למי יש את היכולת להיות במצב של שקט?" האם אנו רוצים להצליח? האם יש לנו יכולת לפתח סבלנות? תסתכלו על ההבדל בין שקט חיצוני לשקט פנימי. תסתכלו מה קורה בתוך הראש שלנו תוך כדי המשחק, ותשימו לב לדחף שיש לנו להתפרץ ולהיות תזזיתיים.

ב. משחק שני: חישוק יורד חישוק תסכול

הוראות: נחלק את הקבוצה לשתי תתי קבוצות (חצי כיתה בכל פעם). על המשתתפים לעמוד במעגל ולהושיט אצבע אחת, באופן שתיגע בחישוק עם החלק החיצוני שלה כאשר האגודל פונה כלפי מעלה (אסור להניח על כרית האצבע) מטרת המשחק היא שכאשר המנחה מסיר ידיו מהחישוק, החישוק צריך לרדת לכוון הרצפה באיטיות, כשכל החברים בכיתה משתתפים בפעולה וכל האצבעות נוגעות בחישוק. הסיבוב נפסל אם מספר ילדים עוזבים את החישוק ליותר מכמה שניות, אם מישהו תופס את החישוק או אם החישוק נופל. - ואז מתחילים שוב..

המשימה בדרך כלל נכשלת ובמקום שהחישוק יורד, הוא עולה! כדי להצליח בתרגיל, על הקבוצה ליצור בתוכה שקט פנימי. אם הקבוצה לא מצליחה בתוך כמה סיבובים להשלים את המשימה נשאל את הקבוצה: למה לדעתכם אנחנו נכשלים?

אם החישוק ירד מעצמו, נשאל מה גרם לכך. אם הכיתה לא הצליחה לענות על השאלה, יש לגלות להם את הסוד: החישוק יורד רק כאשר כל אחד נמצא במצב של שקט ומביא אותו לקבוצה.

נחבר את התרגילים לעניין הנסיעה הבטוחה:

- האם אתם יכולים לתת דוגמאות מחיי היום יום שלכם למצבים שבהם יש או אין שקט ברכב?
- כיצד ניתן למנוע הסחות דעת בנהיגה?
- מדוע שקט פנימי חשוב כשמדובר בנסיעה ברכב?

4. חידון "כל האמת" על נסיעה בטוחה: נבחר ארבעה משתתפים מהכיתה. לכל אחד מהם נציע תשובה אחרת

לשאלה שיישאלו וכל אחד יצטרך לשכנע את הכיתה שהתשובה שלו היא הנכונה ביותר (גם אם שגויה).

אחרי ששמעו את ארבע התשובות השונות התלמידים יצטרכו לבחור את התשובה הנכונה. חשוב להדגיש בתום כל שאלה מהי התשובה הנכונה (המודגשת) ולפרט:

מאיזו דלת מותר לצאת מהרכב?

א. הכניסה לרכב והיציאה ממנו מתבצעת רק מהדלת הסמוכה למדרכה.

ב. הכניסה והיציאה רק מהדלת הרחוקה מהמדרכה.

ג. אין חשיבות מאיזו דלת יוצאים ונכנסים - העיקר לעשות זאת בזהירות.

ד. מותר לצאת רק מהדלתות הקדמיות של הרכב.

אילו דברים חובה לבדוק לפני שמתחילים בנסיעה ברכב?

א. לפני הנסיעה ברכב חובה לבדוק שכל נוסע חובש קסדה

ב. לפני תחילת הנסיעה יש לבדוק שדלתות הרכב סגורות היטב, שכולם חוגרים חגורות בטיחות וכולם יושבים על המושב המתאים להם.

ג. הכי חשוב שיהיו חגורות בטיחות מאחור!

ד. האחריות על שמירת כללי ההתנהגות ברכב חלה רק על הנהג. שאר הנוסעים אינם אחראים לדבר ברכב.

באילו גילאים חובה לחגור חגורת בטיחות?

א. בכל הגילאים חובה לחגור חגורות בטיחות לפני ומאחור

ב. הגיל לא חשוב. חובה לחגור חגורת בטיחות רק במושב האחורי.

ג. הגיל לא חשוב. חובה לחגור חגורת בטיחות רק במושב הקדמי.

ד. חובה לחגור חגורת בטיחות רק עד גיל 9.

עד איזה גיל יש לשבת במושב בטיחות מיוחד/בוסטר (כיסא הגבה)?

א. עד גיל 3.

ב. עד גיל 9 או ילדים שגובהם פחות מ- 145 ס"מ.

ג. עד גיל בר מצווה.

ד. כיסא בטיחות אינו חובה כלל. הוא רק בחירה.

על איזו התנהגות חשוב להקפיד בעת הנסיעה ברכב?

א. אין להוציא חלקי גוף מהרכב ואין לזרוק חפצים בתוך הרכב ולא ממנו החוצה.

ב. אסור לצעוק ולהשתולל בזמן הנסיעה.

ג. לנהג אסור להשתמש בטלפון סלולרי בעת הנהיגה.

ד. כל התשובות נכונות.

לכמה נוסעים מותר לנסוע ברכב משפחתי?

א. לכל רכב יש התקן שלו. ברכב משפחתי בדרך כלל יכולים לנסוע עד חמישה נוסעים.

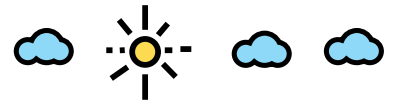
ב. כמה שנכנסים. אין הגבלה.

ג. מקסימום ארבעה נוסעים.

ד. שניים קדימה.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים

תמרורים

מטרות מרכזיות:

- היכרות עם תמרורים חשובים

מסרים מרכזיים:

- תמרורים יוצרים שפה משותפת בין נהגים, רוכבים והולכי רגל
- ציות לתמרורים מציל חיים!

מהלך הפעילות:

1. נציג את הנושא הפעילות: "תמרורים" ונשאל: למה חשוב שיהיו תמרורים? נסביר כי התמרורים יוצרים שפה משותפת ומאפשרים השתלבות בתנועה לכלל הנהגים ולהולכי הרגל כאחד.
2. נשאל: אילו תמרורים אתם מכירים? נכין רשימה של כל התמרורים שהתלמידים מכירים, ולאחר מכן, נציג בפניהם את לוח התמרורים ונוודא שהם מכירים את כולם.
3. נדגיש את ההבדלים בין התמרורים הנובעים מהצבעים השונים שלהם ומהצורה השונה שלהם.
4. נחלק את הכיתה לצוותי עבודה. כל צוות יקבל דף עבודה. על חברי הצוות למלא את הדף וליצור תמרורים שיסייעו למניעת תאונות בביה"ס.
4. נבקש מהצוותים להציג את התמרורים שיצרו.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים

דף הנחיות

שמות הילדים בקבוצה:

שם הקבוצה:

בחרו מקום בבית הספר שבו ראיתם תאונות או "כמעט תאונות" (נפילות, התנגשויות, החלקות, דחיפות וכדומה).

תארו את המקום:

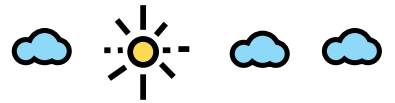
חשבו על תמרור שיציע פתרון לבעיה:

נסחו את המילים שישולבו בתמרור שלכם:

ציירו את התמרור והחליטו על צורתו: (משולש, ריבוע או עיגול) וציירו את תוכנו.

בחרו מקום בולט להצבת התמרור שבו ייראה לכל מי שעובר שם, וכתבו במה בחרתם:

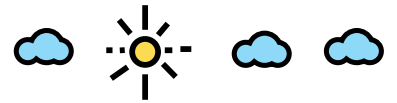

לוח התמרורים - הסברים

תמרור	הסבר
	לנהג: עצור! (ותן זכות קדימה לרכבים שעוברים)
	לרוכב אופניים: אסורה הכניסה/אין מעבר לרוכבי אופניים
	לנהג: זהירות מעבר חצייה להולכי רגל בקרבת מקום
	לנהג: זהירות הולכי רגל בקרבת מקום
	לנהג: זהירות מתנועת אופניים
	לרוכבי אופניים: שביל לרוכבי אופניים בלבד
	מקום חניה לכלי רכב

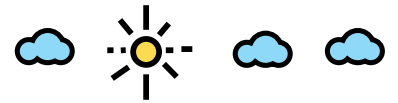

לוח התמרורים - הסברים

תמרור	הסבר
	לנהג: חניה לרכב של נכה בלבד
	רחוב משולב (הולכי רגל+אופניים+מכוניות)
	שביל להולכי רגל בלבד!
	שביל נפרד לאופניים בלבד ולהולכי רגל בלבד
	זהירות - עבודות בכביש
	אסורה חניית רכב בדרך בצד שבו הוצב התמרור
	אסורה הכניסה להולכי רגל

זהירות ברכיבה

מטרות מרכזיות:

• הקניית כלים לרכיבה בטוחה על אופניים

מסרים מרכזיים:

- אופניים הם כלי רכב!
- אין באופניים שום הגנה לרוכב
- האופניים מיועדים לרוכב אחד בלבד. נוסע נוסף יערער
- את שיווי המשקל ועלול לגרום לנפילה
- הרכיבה דורשת ריכוז מלא
- אופניים בלתי תקינות - מסוכנות ועלולות לגרום לפגיעה

מהלך הפעילות:

1. נציג את נושא הפעילות: סכנות ברכיבה.

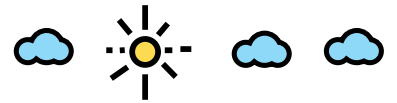
2. מד חום עמדות - סכנות ברכיבה:

נתלה בצד אחד של הכיתה שלט שכתוב עליו "מסכים" ובצד השני של הכיתה שלט שכתוב עליו "לא מסכים" ונקרא רשימה של היגדים. על כל תלמיד למקם את עצמו לפי העמדה שלו. אם הוא מסכים לגמרי עם ההיגד - עליו לעמוד לצד השלט "מסכים" ולהיפך. אם הוא מתלבט, הוא יכול לעמוד במרכז הכיתה. אם כל הכיתה תמימת דעים לגבי ההיגד - ממשיכים הלאה. אם יש דעות שונות, נבקש מבעל הדיעה לנסות לשכנע את כולם שעמדתו היא הצודקת והנכונה, ומי שישתכנע מדבריו, יעבור לצידו.

רשימת ההיגדים:

- א. אין שום סכנה ברכיבה על אופניים. כמובן שזה לא נכון! הסכנות ברכיבה רבות.
- ב. רכיבה על אופניים בגיל צעיר מסוכנת יותר מרכיבה בגיל מבוגר. לא נכון! לכל גיל הסכנות שלו. עם ההתבגרות הבטחון ברכיבה עולה ואז הרכיבה עלולה להיות פראית ולגרום לסכנות רבות יותר. אם כך, בטיחות ברכיבה חשובה בכל גיל.
- ג. אופניים הם כלי רכב! נכון מאד!
- ד. למה שמים דגש על בטיחות ברכיבה על אופניים? הרי זה לא דבר שצריך להתכונן אליו - פשוט נוסעים! לפני הרכיבה יש לבחון את תקינות האופניים ולוודא כי יש אויר בגלגלים, גובה הכסא מתאים, הבלמים תקינים, יש מחזירי אור, פנס ופעמון.
- ה. נסיעה על הכביש יותר בטוחה מנסיעה על המדרכה. הרכיבה על אופניים בגיל צעיר (עד כיתה ה'-ו') תתבצע במגרשי המשחקים והספורט ובשבילי אופניים המיועדים לכך בלבד ולא בכבישים. בגיל מבוגר יותר ניתן לרכוב בכבישים אך יש ללמוד לפני כן את הכללים הכרוכים בכך.
- ו. רכיבה בחשיכה מסוכנת מאד ולכן היא אסורה! בשעות החשכה יש לענוד מחזירי-אור על הגוף בנוסף למחזירי האור המודבקים על האופניים, על הקרסול, על הזרועות ועל הקסדה.
- ז. כשמרכיבים חבר על האופניים יש להיזהר מעצירת פתאום. אופניים מיועדות לנוסע אחד בלבד! אסור להרכיב חברים על האופניים!

3. בתום הפעילות, נשאל את התלמידים:
- אילו סכנות אורבות לנו בעת הרכיבה על אופניים?
 - האם אתם חווים את הסכנות הללו בחיי היום יום?
 - כיצד ניתן להתמודד עימן?

סיכום: נצייר שמש על הלוח ונרשום בה את כל הסכנות האפשריות. נדגיש כי בפעילות הבאה נשוחח על הפתרונות לסכנות ונחזור על המסרים המרכזיים של היחידה.

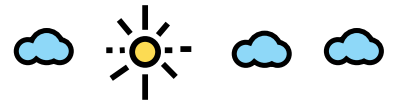

אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

© כל הזכויות שמורות לעמותת "אור ירוק"

רכיבה בטוחה

מטרות מרכזיות:

• למידה של הכללים לרכיבה בטוחה על אופניים

מסרים מרכזיים:

כלי תקין

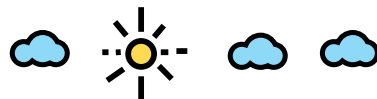
- לא רוכבים על אופניים שאינן תקינים
- לא רוכבים על אופניים גדולים מידי או קטנים מידי
- אביזרי בטיחות**
- לא רוכבים על אופניים ללא קסדה תקינה ומגינים
- לראות ולהיראות**
- יש להימנע מרכיבה בשעות החשיכה. אם בכל זאת רוכבים בשעות אלו, יש להקפיד להדליק פנסים, ללבוש בגד בהיר ואפוד זוהר. כמו כן יש לוודא שיש מחזירי אור על האופניים לצורך נראות
- אזור רכיבה בטוח**
- רוכבים אך ורק בדרכים ושבילים המיועדים לרכיבה
- כשחוצים את הכביש - יורדים מהאופניים
- רכיבה בטוחה**
- לא משתוללים עם האופניים
- לא מרכיבים חבר על האופניים
- כשרוכבים בקבוצה - יש לשמור מרחק בין הרוכבים
- לא מסיחים את הדעת מהרכיבה ושומרים על ריכוז גבוה (בלי שימוש בטלפון ובמוזיקה)

מהלך הפעילות:

1. נציג את נושא הפעולה: רכיבה בטוחה. נזכיר את הסכנות שנלמדו ביחידה הקודמת.
2. קמפיין רכיבה בטוחה!
נחלק את הכיתה לזוגות. על כל זוג להכין קמפיין לרכיבה בטוחה באמצעות דף עבודה לצוות.
3. נבקש מכל צוות להציג את הקמפיין שלו בפני התלמידים.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים

הקמפיין שלנו!

לפניכם דף עבודה שתפקידו לסייע לכם בעת הכנת הקמפיין שלכם.
עבדו לפי השלבים השונים עד ליצירת קמפיין שלם, קליט ומנצח!!!

בהצלחה!

1. הנושא שלנו:

2. מה עולה במחשבתנו כשאנחנו שומעים נושא זה? (כתבו כל דבר שצץ בראשכם)

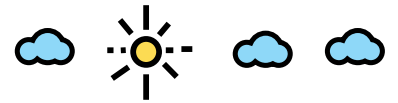
3. הסיסמא שלנו: (חשבו על סיסמא קצרה, רצוי מתחרזת וקליטה)

4. איזה קמפיין אנחנו רוצים לעשות? (שלט / שיר / סרטון וכו')

5. מה יהיה בקמפיין ואיך הוא יהיה בנוי? (תסריט לסרטון, מה יהיה מצויר על השלט וכו')

אחרי שגיבשתם את הרעיונות שלכם... אתם מוכנים... צאו לדרך!!!

תעביר את זה הלאה

מטרות מרכזיות:

- העברת הידע שרכשנו הלאה מסייע בהפנמת הידע שלנו ומעניק תחושת אחריות ורצון לשמור על הכללים.

מסרים מרכזיים:

- יש לכם אחריות להעביר את הידע שרכשתם בנושאי הבטיחות בדרכים לכל הסובבים אתכם - משפחה, חברים, שכונה וקהילה.

מהלך הפעילות:

1. נצייר את האיור הבא על רצפת הכיתה:

עושה משהו	אכפת לי
לא עושה משהו	לא עושה משהו

2. נקרא לתלמידים מספר היגדים ועליהם יהיה לבחור לעמוד על הקו במקום המתאים ביותר בהתאם למה שהם נוהגים בדרך כלל כמתואר באירוע. (חשוב לבחור על פי המצוי ולא הרצוי).

ישנם ארבעה צירופים אפשריים:

א. לא אכפת לי - ואני לא עושה!

ב. לא אכפת לי - ואני עושה!

ג. אכפת לי - ואני לא עושה!

ד. אכפת לי - ואני עושה!

ההיגדים:

1. ההורים שלי אף פעם לא שמים חגורת בטיחות

2. ראיתי אתמול ילדים בכיתה א' חוצים כביש ללא ליווי של מבוגר

3. אין אצלנו מעבר חצייה בשכונה

4. מעט מאד ילדים בשכונה שלנו רוכבים על אופניים עם קסדה

5. אף פעם לא היה לנו בוסטר ברכב

6. ברור שההורים שלי שולחים הודעות בוואטספ תוך כדי נהיגה

7. אח שלי אף פעם לא מקפיד על בגדים בהירים או מחזירי אור בחושך

(אפשר להוסיף היגדים מדוגמאות ששמעתם בכיתה או שמקובלות בשכונה)

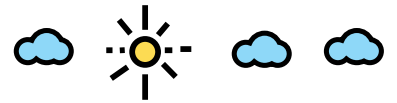
3. בסוף התרגיל יתברר לחניכים כי ברוב המקרים הם מאד אכפתיים אך אינם פועלים לשינוי המצב. זה מצב נורמלי,

אך בר שינוי.

נשאל את התלמידים האם היו רוצים לשנות את המצב ומה הם יכולים לעשות בנידון?

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים: כבוגרי בית הספר, עלינו להוות דוגמא, לפקוח עיניים ולהאיר לסובבים אותנו שיקפידו על כללי הבטיחות!

חזרה על החומר

מטרות מרכזיות:

• חזרה על כל כללי הבטיחות לקראת סיום שנת הלימודים

מסרים מרכזיים:

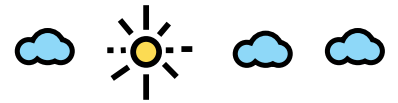
• בטיחות בדרכים מצילה חיים
• ארבעת הנושאים המרכזיים בהם עסקנו השנה: הליכה בטוחה - חצייה בטוחה - רכיבה בטוחה - נסיעה בטוחה

מהלך הפעילות:

כל תלמיד יקבל את שאלון הסיכום וימלא אותו לבד. חשוב להדגיש שאם התלמיד מתקשה ואינו יודע תשובה לשאלה מסוימת יש לסמן את השאלה. בתום מילוי השאלון, נעבור על כל השאלות ונתעכב במיוחד על אלה שהתלמידים התקשו לענות עליהן. נשים דגש מיוחד על הכללים שיש לחזור עליהם ועל התחומים שאותם יש לחזק.

סיכום: נעבור על כל השאלות ונוודא שהתלמידים זוכרים את הכללים ומכירים אותם. נאפשר להם לשתף את הכיתה בסיפוריהם, ונדגיש את החלקים שבהם הם מתקשים או פחות זוכרים.

שאלון סיכום

1. כתוב/י במילים שלך מהי "נראות" בדרך?

2. כתוב/י שלושה כללים לחצייה בטוחה בכביש:
א.

ב.

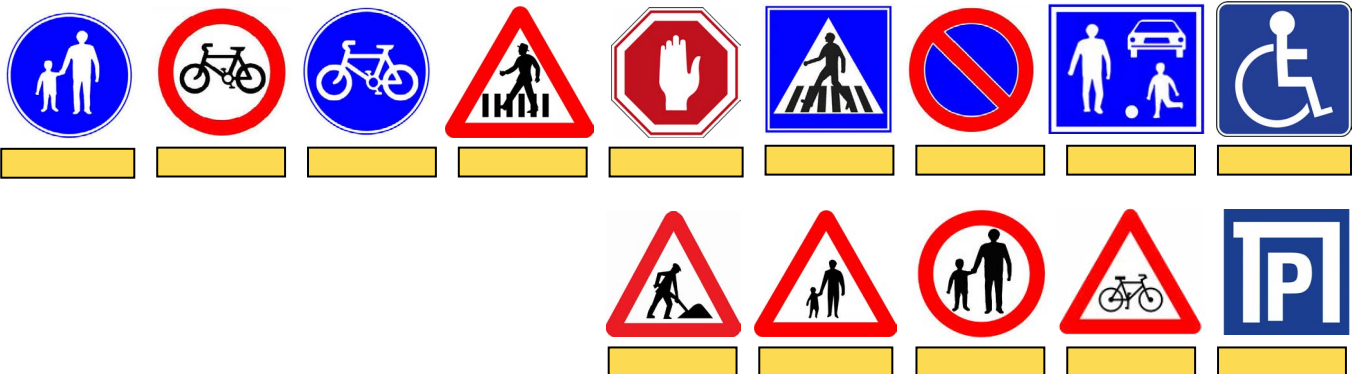
ג.

3. כתוב/י שלושה כללים לנסיעה בטוחה ברכב:
א.

ב.

ג.

4. בחר/י שלושה תמרורים וכתוב/י מה משמעותם:

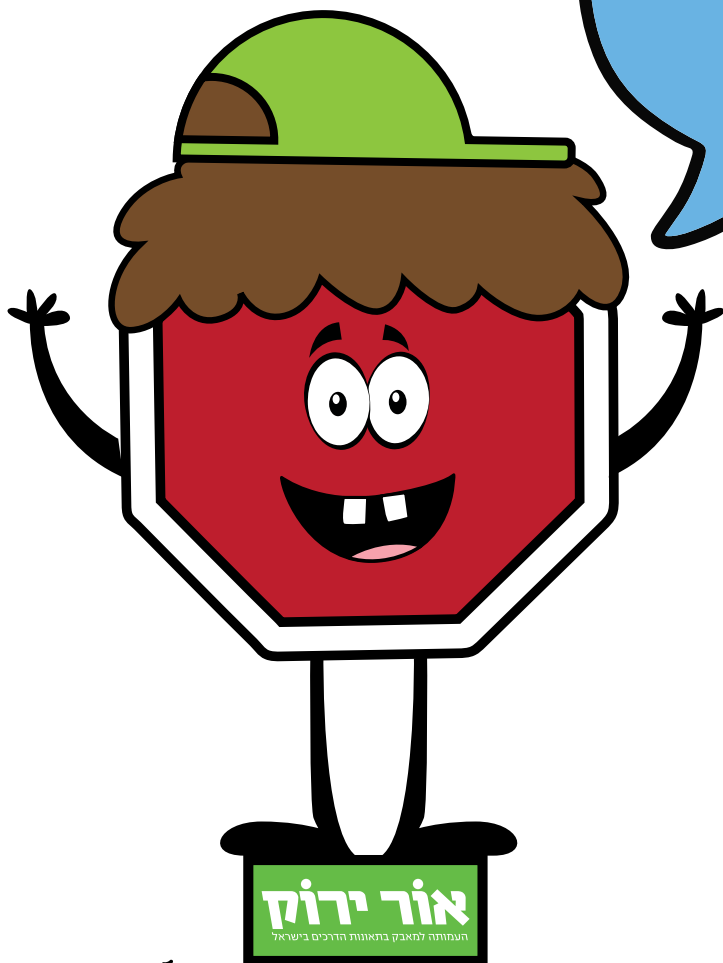
5. כתוב/י שלוש פעולות שיש להקפיד עליהן לפני שיוצאים לרכיבה באופניים:
א.

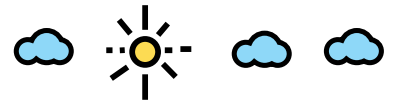
ב.

ג.

6. תן/י דוגמא לאדם שעליו השפעת לנהוג בצורה אחראית ובטוחה יותר במהלך השנה. פרט/י:

בהצלחה!

פעילות פרידה

מטרות מרכזיות:

סיום חגיגי לשנת הפעילות

מסרים מרכזיים:

• הקפידו על הכללים גם בחופש הגדול!

מהלך הפעילות:

1. נחלק את הכיתה לצוותים של 4-5 תלמידים. כל קבוצה תקבל דף בריסטול גדול, ותכתוב עליו סלוגן המסכם לדעתה את כל מה שלמדנו השנה.
2. נחלק לכל צוות מדבקות עגולות בצבעים שונים ועל כל ניר מדבקות ניתן נושא אחר המסכם עבורנו את מה שלמדנו. לדוגמא:
צבע צהוב - נושא חדש שלמדתי השנה
צבע אדום - נושא שהיה לי ידוע כבר
צבע ירוק - כלל הבטיחות החשוב ביותר לדעתי
צבע כתום - משהו נוסף שמסקרן אותי ללמוד על הבטיחות בדרכים
 ניתן להוסיף עוד.
 כל תלמיד בתורו ישתף את הקבוצה באחת מהשאלות וידביק את המדבקה על גבי הדף עם הסלוגן כך שהוא לאט לאט יתקשט ויתמלא בצבעים השונים.
3. נתלה את הסלוגנים של הקבוצות השונות על הקיר ונערוך "מסיבת סיום". (אפשר להביא כיבוד).

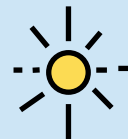
סיכום: נחלק תעודות לכל התלמידים בטקס חגיגי ונברך אותם בחופשה נעימה ובטוחה!

אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הדרכים בישראל

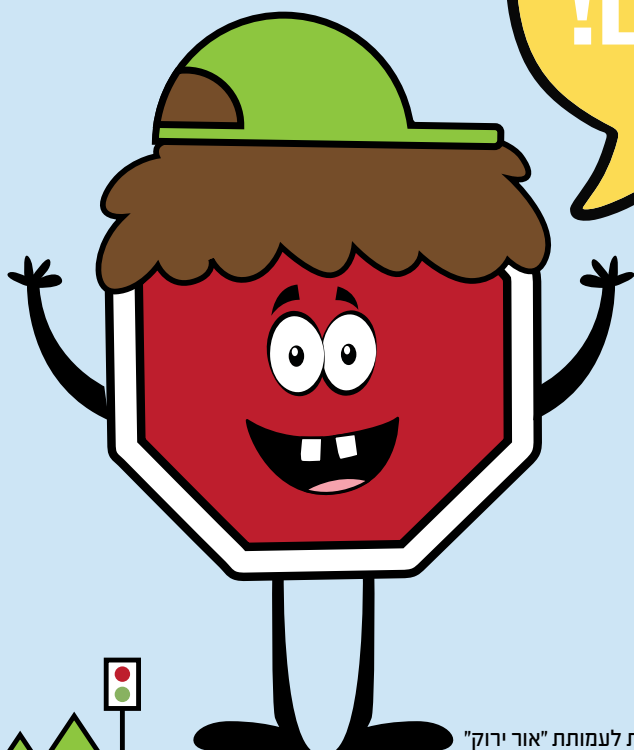

תעודת בטיחות ב"דרכים"

מוענקת ל: _____

לאחר סיום הפעילות בנושא בטיחות בדרכים
כיתות ה'-ו'

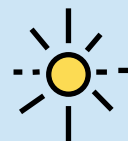
יסודיים
בדרכים!

אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הדרכים בישראל

אז בואו נתחיל בחידון!

1. לפני חציית כביש... מהו הנכון ביותר?
א. יש להסתכל שמאלה וימינה בלבד.

ב. יש להסתכל לכל הכיוונים ומעבר לפינות הרחוב, ולהאזין לקולות התנועה.

ג. יש להסתכל רק שמאלה וימינה ולהאזין לקולות התנועה.

2. חובה לחגור חגורות בטיחות:

א. רק במושבים הקדמיים

ב. רק במושבים האחוריים

ג. במושב הקדמי - כולם, ובמושב האחורי - רק ילד מתחת גיל 14

ד. גם במושבים הקדמיים וגם במושבים האחוריים, בכל גיל

3. מה עושים כשרוצים לחצות את הכביש במעבר-חצייה באור ירוק, אבל בו בזמן גם לנהג הפונה ימינה בכיוון מעבר-החצייה יש אור ירוק?

א. לא סומכים על הנהג שיאפשר לעבור ולא מתחילים לחצות לפני שהוא עוצר.

ב. יש אור ירוק להולכי-רגל, אז חוצים בלי להתחשב בכלי-רכב שמתקרב.

ג. הולך-רגל חייב לתת זכות-קדימה למכונית הפונה ימינה ולכן הוא לא חוצה גם אם הרכב עוצר.

4. לנהג מותר לדבר בטלפון נייד ללא דיבורית

א. כאשר הוא נוסע מתחת ל- 50 קמ"ש

ב. בדרכים עירוניות בלבד

ג. אסור לדבר בטלפון נייד ללא דיבורית ואף מומלץ לא לדבר

בנייד בכלל במהלך הנהיגה.

5. כשאני מגיע למעבר חציה ברכיבה על אופניים:

א. אסור לי לעבור בו עם אופניים

ב. אני יורד מהאופניים ומוביל אותם ביד

ג. אני מביט ימינה ושמאלה ועובר בנסיעה

ד. אני עוקף את מעבר החצייה כי אינני הולך רגל

בהצלחה!!!

